

но велике значення має політична реформа, необхідним є вдосконалення українського законодавства, зокрема конституційного, адміністративного та фінансового. Важливим є питання визначення єдиного центру, який би забезпечував організацію системи управління адміністративної реформи. Повне проведення адміністративної реформи дасть змогу Україні вийти на зовсім інший рівень управління державою, можливість налагодження взаємозв'язків між органами різних гілок влади, а також розмежувати їхні повноваження.

Впливає ще один висновок: перш ніж проводити реформу, потрібно визначитися з логікою реформи публічного самоврядування загалом, а вже потім із логікою адміністративної реформи.

По-друге, починати варто з розширення повноважень місцевого самоврядування, а також із чіткого визначення функції для кожного його рівня.

По-третє, потрібно виходити на хоча б часткову бюджетну автономію, інакше така реформа втрачає сенс.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Концепція адміністративної реформи в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/810/98>.
2. Кривицька Ю. Адміністративна реформа: необхідність і перспективи проведення / Ю. Кривицька // Юридична газета. – 2005. – № 24 (60). – С. 20–22.
3. Валевський О. Адміністративна реформа: міф чи реальність? / О. Валевський // Контекст. – 2002. – № 1. – С. 44–49.
4. Павлюк А. Реформування адміністративно-територіальною устрою України: проблеми та перспективи реалізації / А. Павлюк // Юридичний журнал. – 2007. – № 1. – С. 163.
5. Авер'янов В. Адміністративна реформа. Науково-практичне забезпечення / В. Авер'янов // Віче. – 2002. – № 3. – С. 19–23.
6. Шаройкіна О. Адміністративно-територіальна реформа: проблеми та перспективи впровадження / О. Шаройкіна // Дніпровський центр соціальних досліджень. – Д., 2005. – С. 36.
7. Кравченко С. Досвід організації адміністративної реформи в Україні / О. Кравченко // Вісник Державної служби України. – 2008. – № 1. – С. 58–65.
8. Європейські орієнтири адміністративного реформування в Україні: [монографія] / [В.Д. Бакуменко, Л.М. Голіна, С.О. Кравченко та ін.]; за заг. ред. В.Д. Бакуменка, В.М. Князева. – К. – НАДУ, 2005. – 172 с.

УДК 351.746.2:35

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ДЕТЕКТИВАМИ НАБУ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ

Галуцько В.М., к. ю. н., доцент,
проректор матеріально-технічного розвитку та інфраструктури
Херсонський державний університет

У статті здійснено аналіз нормативно-правової бази роботи детективів Національного антикорупційного бюро України, виявлені прогалини у чинному законодавстві, та запропоновано шляхи до їх усунення.

Ключові слова: *службова особа, корупція, органи розслідування, детектив, правоохоронні органи.*

В статье проведен анализ нормативно-правовой базы работы детективов Национального антикоррупционного бюро Украины, выявлены пробелы в действующем законодательстве, и предложены пути их устранения.

Ключевые слова: *должностное лицо, коррупция, органы расследования, детектив, правоохранительные органы.*

Halunko V.M. SOME ISSUES OF AN INVESTIGATION BY NABU DETECTIVES OF CORRUPTION-RELATED OFFENCES

The article analyzes the legal basis of the National Anti-Corruption Bureau detectives Ukraine, revealed gaps in the current legislation and the ways to address them.

Key words: *official corruption, investigating authorities, detective, police.*

Постановка проблеми. У становленні та розбудові українського суспільства важливе місце посідає правова реформа, проведення якої стало життєво необхідним внаслідок змін в економічному, соціальному та політичному житті. Тому на сучасному етапі впровадження передових управлінських технологій, поширення демократичних засад у системі управління, боротьба з бюрократизмом, корупцією, зокрема у діяльності правоохоронних органів, набувають особливої актуальності. Останнім часом відбувається загострення та розповсюдження корупції в Україні, яка вражає всі сфери суспільно-

го життя, сприяє поширенню організованої злочинності, створює соціальну напругу, породжує у населення невпевненість у здатності влади здійснити організаційні та практичні заходи щодо подолання системної кризи й відродження України. У зв'язку з чим виникає необхідність у посиленні боротьби з цим негативним явищем та створенні нових правоохоронних структур.

Ступінь розробленості проблеми. Вищевказаним питанням особливу увагу приділяли В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Д.Н. Бахрах, О.М. Бандурко, Ю.П. Битяк, Є.В. Додін, І.П. Голосніченко, В.К. Гіжевський, Р.А. Ка-

люжний, С.В. Ківалов, А.Т. Комзюк, В.М. Марчук, М.М. Тищенко, М.Ю. Тихоміров та ін.

Мета статті – дослідити чинну нормативно-правову базу щодо визначення основних напрямів і принципів роботи слідчих підрозділів державного бюро розслідувань.

Виклад основного матеріалу. Питанням боротьби з корупцією особливу увагу приділяють у всьому світі. В юридичному енциклопедичному словнику корупція визначається як «злочинна діяльність у сфері політики чи державного управління, яка полягає у використанні посадовими особами довірених їм прав та владних повноважень для особистого збагачення» [1] М.І. Мельник визначає: «Корупція – це багатоаспектне соціально-економічне, політичне, правове та моральне явище, що складається з цілого комплексу протиправних дій і неетичних вчинків. Корупція – це не стільки юридична, скільки соціальна та економічна проблема. Як правова категорія, корупція – збірне правове поняття, яке охоплює сукупність взаємопов'язаних правопорушень» [2] М.Ю. Тихоміров розглядає корупцію як злочинну діяльність у сфері політики чи державного управління, використання посадовими особами наданих їм прав та владних повноважень із метою особистого збагачення. На його думку, найбільш типовими проявами корупції є такі дії: підкуп чиновників і громадсько-політичних діячів; хабарництво за законне чи незаконне надання благ чи переваг; протекціонізм – висування працівників за ознаками рідності, земляцтва, особистої відданості та приятельських стосунків [3] В.М. Пасічник вказував, що безпосередньою умовою успіху боротьби з корупцією є посилення покарання за корупцію, запровадження кримінальної відповідальності за вчинення цього злочину [4]. За ст. 36 Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, кожна держава-учасниця, якою є і Україна, забезпечує, відповідно до основоположних принципів своєї правової системи, наявність органу чи органів або осіб, які спеціалізуються на боротьбі з корупцією за допомогою правоохоронних заходів. Такому органу чи органам забезпечується необхідна самостійність, відповідно до основоположних принципів правової системи держави-учасниці, щоб вони могли виконувати свої функції ефективно й без будь-якого неналежного впливу. Такі особи або працівники такого органу або органів повинні мати відповідну кваліфікацію та ресурси для виконання покладених на них завдань. [5] Тому з метою підвищення ефективності протидії корупції в Україні, із врахуванням міжнародного досвіду, проводиться інституційна реформа органів, що здійснюють досудове розслідування і кримінальне переслідування у провадженнях про корупційні злочини, внаслідок чого і було створено абсолютно новий правоохоронний орган, Національне антикорупційне бюро України. 25 січня 2015 р. набув чинності Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» [6] Правовою основою діяльності Національного бюро є Конституція України, Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI, Кодекс

України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X, закони України: від 14 жовтня 2014 р. № 1698-VII «Про Національне антикорупційне бюро України», від 7 квітня 2011 року № 3206-УІ «Про засади запобігання і протидії корупції», від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII «Про запобігання корупції», від 18 лютого 1992 р. № 2135-XII «Про оперативно-розшукову діяльність», від 7 грудня 2000 р. № 2121-III «Про банки і банківську діяльність», від 6 липня 2012 р. № 5178-VI «Про депозитарну систему України», Конституція України, хоч і не містить конкретних приписів щодо діяльності Національного бюро, як Основний Закон держави закріплює фундаментальні засади його діяльності, міжнародні договори України та інші законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти. Окрім того, законами України «Про банки і банківську діяльність», «Про депозитарну систему України» визначено порядок доступу Національного бюро до інформації, що містить банківську таємницю.

Основним завданням Національного антикорупційного бюро України є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, вчиненими вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і становлять загрозу національній безпеці. Національне антикорупційне бюро України – це правоохоронний орган України, який має широкі повноваження, на якого покладається попередження, виявлення, припинення та розкриття корупційних злочинів, вчинених вищими посадовими особами, а також запобігання вчиненню нових, у зв'язку з чим до ст. 38 КПК України внесено зміни, про те що органи досудового розслідування є підрозділ детективів Національного антикорупційного бюро України [7].

Подібні структури існують у США, Польщі, Франції, Сінгапурі, Ізраїлі, Індії.

Керівництво діяльністю Національного бюро здійснює його директор, який призначається на посаду за згодою Верховної Ради України та звільняється з посади Президентом України. Верховна Рада України може висловити недовіру директору, що має наслідком його відставку. Директор призначається строком на сім років. Одна і та сама особа не може обіймати цю посаду два терміни поспіль. Ст. 14 цього Закону передбачає, що особи, які не мають попереднього досвіду роботи в державних органах на посадах, пов'язаних з оперативно-розшуковою діяльністю, проведенням досудового розслідування після проходження конкурсу на зайняття посади слідчого або оперативного працівника, проходять обов'язкове стажування в Національному бюро строком від шести місяців до одного року. У зв'язку з чим виникає питання щодо набору відповідних фахівців та їх кваліфікаційного рівня, оскільки на них покладається завдання розслідувати складнішу категорію злочинів та виявляти корупцію в діях найвищих посадовців. На нашу думку, до цього підрозділу необхідно набирати осіб із певним досвідом роботи. Цим же, Законом введено новий для нашої держави, інститут

детективів, який здійснює оперативно-розшукові та слідчі дії, також до нього входять інформаційно-аналітичні, оперативно-технічні підрозділи, а також такі, що здійснюють виявлення майна, яке може бути предметом конфіскації або спеціальної конфіскації, підрозділи швидкого реагування, забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства та безпеки працівників, представництва інтересів в іноземних юрисдикційних органах, експертні, фінансові, кадрові підрозділи. Але на сьогодні механізму роботи, окрім технічного закріплення назви «детектив» шляхом доповнення відповідних положень кримінально-процесуального законодавства, немає. Окрім того, номенклатура посад працівників Національного бюро нині не затверджена, однак, згідно з положеннями вимог Закону, первинною посадою для осіб начальницького складу вказаного правоохоронного органу є посада детектива. Окрім того, Закон прямо передбачає наявність посади керівників підрозділів детективів і директорів територіальних управлінь Національного бюро. Також досі невирішеним залишається питання внесення змін до Конституції України з метою закріплення конституційно-правових основ діяльності НАБУ, доповнення повноважень Президента України щодо його утворення, призначення та звільнення з посади Директора Національного бюро.

Висновки. Отже, одним із шляхів підвищення ефективності протидії корупції є інституційна реформа органів, що здійснюють досудове розслідування і кримінальне пере-

слідування у справах про корупційні злочини. Тому парламент схвалив створення нового автономного органу (поза системою наявних правоохоронних органів), основною функцією якого буде виявлення і розслідування корупційних злочинів, що становлять особливу суспільну небезпеку. Національне антикорупційне бюро України – це правоохоронний орган України, який має широкі повноваження у сфері попередження, виявлення, припинення та розкриття корупційних злочинів, вчинених вищими посадовими особами, а також запобігання вчиненню нових.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Юридичний словник. – М.: Инфарм, 1998. – 153 с.
2. Мельник М. Корупція: проблеми визначення сутності і поняття /М. Мельник // Вісник академії правових наук України. – 1998. – № 3. – С. 76.
3. Тихомирова Л., Тихомиров М. Юридическая энциклопедия / Л. Тихомирова, М. Тихомиров. – М., 1997. – 215 с.
4. Pasichnyk V.M. The democratization of governance in the context of national security and the fight against corruption. – Vol. 13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2014_13_5.
5. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31 жовтня 2003 р. : ратифікована Законом України від 18 жовтня 2006 р. № 251-V // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 50. – Ст. 496.
6. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
7. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. – Видання 12-те, доповн. і перероб. – К. : Алерта, 2016. – 810 с.

УДК 351.743

ДО ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Горбач О.В., к. ю. н., доцент
доцент кафедри адміністративного права і процесу
Національна академія внутрішніх справ

Шевченко Л.В., к. ю. н.,
старший викладач кафедри адміністративного права і процесу
Національна академія внутрішніх справ

Стаття присвячена питанням реалізації норм адміністративно-деліктного законодавства України, що регулюють суспільні відносини у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Ключові слова: адміністративна відповідальність, принципи адміністративної відповідальності, адміністративний проступок, склад адміністративного правопорушення, транспортна дисципліна.

Статья посвящена вопросам реализации норм административно-деликтного законодательства Украины, регулирующих общественные отношения в сфере обеспечения безопасности дорожного движения.

Ключевые слова: административная ответственность, принципы административной ответственности, административный проступок, состав административного правонарушения, транспортная дисциплина.

Gorbach O.V., Sevchenko L.V. THE PROBLEM ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY FOR VIOLATIONS IN THE FIELD OF ROAD SAFETY

The article is devoted to the implementation of the rules of administrative and delict legislation of Ukraine regulating social relations in the field of road safety.

Key words: administrative responsibility, principles of administrative proceedings, administrative offense, composition of the administrative offense, traffic discipline.